

A woman with long brown hair and blue eyes is hugging a young boy with brown hair. They are both wearing warm, knitted sweaters. The woman is wearing a yellow sweater, and the boy is wearing a green sweater. They are sitting on a red cushion in front of a fireplace with a fire burning. The background is a stone fireplace wall.

Udružite se
sa prirodom...

NLB EKO kredit

Znam zašto.

NLB Montenegrobanka

Razmišljate o renoviranju kuće ili stana, kojim ćete trajno riješiti probleme grijanja i hlađenja uz minimalnu potrošnju energije? Pripremili smo za Vas kredit za projekte energetske efikasnosti i obnovljivih izvora energije.

Energetska efikasnost podrazumijeva da uz manju potrošnju električne energije obavljamo iste funkcije. Energetska efikasnost ne znači "smrzavanje u mraku".

Štednja
za bolju
budućnost.

Drugi najveći potrošač električne energije u Crnoj Gori su domaćinstva. Potrošnja energije u domaćinstvima se prvenstveno zasniva na električnoj energiji; zapravo, električna energija čini gotovo 60% od ukupne energije koju domaćinstva troše, uglavnom za grijanje i hlađenje prostorija, zagrijavanje vode i rad kućanskih aparata. Potrošnja određene količine energije je neophodna u modernom svijetu, a izbori koje pravimo upotrebom energije (isključivanje uređaja kada ih ne koristimo, kupovina energetske efikasnijih uređaja za domaćinstvo itd.) imaju direktan uticaj na njenu potrošnju, troškove i životnu sredinu.

Želimo Vam pomoći da bolje razumijete načine korišćenja energije u Vašem domu, korake koje je moguće preduzeti u cilju očuvanja i sprečavanja gubitaka energije, kao i razvijanja energetske efikasnijih navika. Time je moguće smanjiti potrošnju energije, uštedjeti novac i doprinijeti očuvanju životne sredine.

Zašto je energetska efikasnost važna?

Postoje tri glavna argumenta koji ukazuju na važnost energetske efikasnosti:

- **Ušteda novca na računima za električnu energiju grijanje i gorivo;**
- **Veća udobnost u Vašem domu;**
- **Doprinos borbi sa klimatskim promjenama i zaštiti životne sredine.**

Kako biti energetski efikasniji?

Za većinu korisnika i vlasnika nepokretnosti, potencijal za uštedu energije je veliki i snažan i često se može ostvariti bez ili uz niske troškove. Energetska efikasnost će u većini slučajeva biti isplativa, jer će vremenom sredstva ostvarena uštedom omogućiti izmirivanje dodatnih investicionih troškova.

Štedite
efikasno.

Energija je neophodna za udobnost naših domova, jer obezbeđuje neophodnu toplotu i hlađenje. Postoji mnogo načina za postizanje efikasnosti u korišćenju energije, a pritom zadovoljavajući sve naše potrebe.

Brojne su mjere koje možete preduzeti kako biste Vaš dom učinili energetski efikasnijim. Ako se usmjerite na djelove na kojima u domu koristite najviše energije, stvarate veći potencijal za uštedu novca.

EE mjere koje finansiramo su sljedeće:

Termoizolacija:

- Izolacija spoljašnjih zidova
- Izolacija krova
- Izolacija podova

Prozori:

- Energetski efikasni prozori

Topla voda:

- Energetski efikasni bojleri za vodu
- Solarni sistemi za zagrijavanje vode

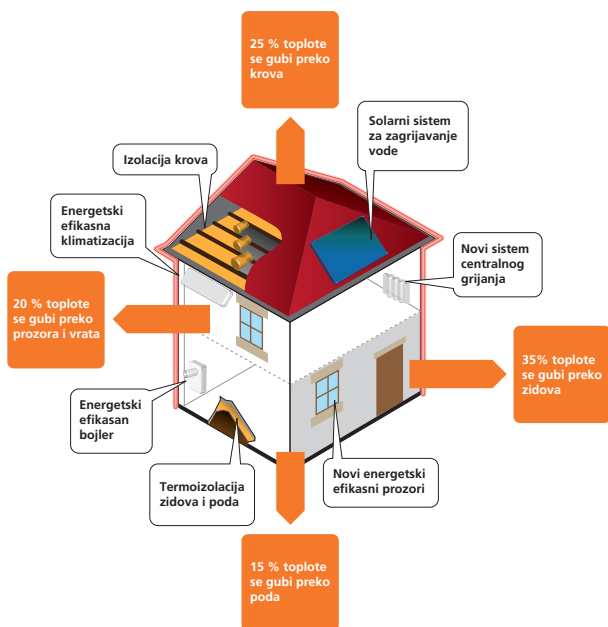
Grijanje:

- Ugradnja sistema centralnog grijanja
- Energetski efikasan bojler/grijač
- Bojleri na biomasu

Hlađenje:

- Energetski efikasna klimatizacija

Oblasti u kojima najčešće dolazi do gubitka energije

Termoizolacija

Da li vam je poznat osjećaj? Visoki računi za grijanje, hladna stopala i možda čak i buđ i vlaga na zidovima? U tom slučaju, zaista treba da uradite izolaciju vaše kuće. Isplatiće se!

Ušteda preko 50%!

Da li želite da smanjite troškove grijanja i poboljšate udobnost vašeg doma? To je moguće ukoliko postavite izolaciju na zidove, krov ili terasu i pod. Ukoliko pravilno postavite izolaciju u kući, to znači da ćete smanjiti uticaje neželjene toplote u ljetnom periodu i gubitak toplote u zimskom periodu, što će neminovno dovesti do uštede troškova i povećanja udobnosti. Postavljanjem najsavremenije termoizolacije, sačuvate i vrijednost svoje kuće.

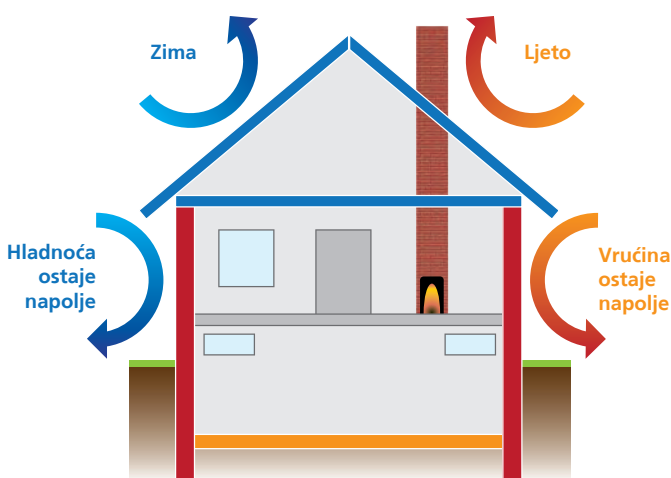
Pravilna izolacija zidova može da smanji troškove grijanja i do 30%, a uz dodatnu izolaciju krova i poda, smanjenje može biti veće od 50%.

Šta je potrebno da znate o termoizolaciji?

Prije nego što počnete sa izvođenjem bilo kakvih radova na postavljanju izolacije, potrebno je veoma pažljivo da analizirate na kojim mjestima u kući su najveći gubici toplote i koje su mjere posebno ekonomične.

Moguće je preduzeti sljedeće mjere izolacije:

- Izolacija spoljnih zidova
- Izolacija krova/terase
- Izolacija podova

Udobnost
Vašeg doma

Postoje posebne vrste izolacionih materijala za različite namjene. Raspoloživi izolacioni materijali koji se najčešće koriste u Crnoj Gori su staklena vuna, kamena vuna i polistiren ploče.

Smatra se da je debljina izolacije za spoljne zidove od 8 cm minimalna debljina za klimatske uslove u Crnoj Gori (za krov ili terasu debljina bi iznosila min. 12 cm a za podove min. 5 cm).

Izolacioni materijal je neophodno pravilno ugraditi.

Mjere izolacije koje najefikasnije zadržavaju toplotnu energiju razlikuju se od kuće do kuće. Naročito su ekonomične mjere izolacije koje se sprovode u okviru unaprijed planirane sanacije objekta.

Energetski efikasni prozori

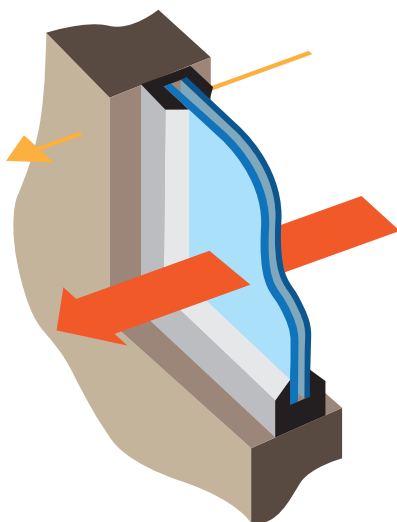
Svakome je poznata sljedeća situacija: sjedite pored prozora, a vani je hladno, čak iako Vam je uključena grijalica, i dalje se smrzavate.

Gotovo jedna petina gubitaka toplote u domovima javlja se oko prozora i kroz prozore. Energetski efikasni prozori sprečavaju prodor vazduha i smanjuju gubitak i primanje solarne toplote. Stoga, prozori mogu znatno da smanje količinu energije potrebne za grijanje ili hlađenje. U poređenju sa starim prozorima, energetski efikasni prozori obezbjeđuju više svjetlosti, pomažu u smanjenju buke i sprečavaju štetno sunčevo zračenje koje dovodi do izbljeđivanja tepiha, tkanina i drveta. Stariji objekti u Crnoj Gori imaju prozore sa jednim staklom i drvenim okvirima, dok prozori sa dva stakla predstavljaju standard za nove objekte.

Ušteda od
20 do 30%

Zamjena starih prozora, sa jednim staklom, novim, energetski efikasnim prozorima, može dovesti do uštede energije od 20 – 30%.

Šta je potrebno znati o energetski efikasnim prozorima:

1. Poboljšani materijali okvira prozora

Okviri od uslojenog drveta, vinila i fiberstakla smanjuju prenos toplote i omogućavaju bolju izolaciju.*

2. Višestruka prozorska stakla

Dva ili tri prozorska stakla sa središnjim prostorom

* Drveni i PVC okviri su efikasniji od aluminijumskih okvira.

ispunjenim vazduhom ili gasom, obezbjeđuju mnogo bolju izolaciju nego jedno prozorsko staklo.

3. Nisko-emisiono staklo

Posebni premazi reflektuju infracrvenu svjetlost i u zimskom periodu toplotu zadržavaju unutra, dok je u ljetnjem periodu zadržavaju vani, tako štite unutrašnje površine i namještaj od izbljeđivanja.

4. Ispune gasovima

Neki noviji prozori između prozorskih stakala imaju argon, kripton ili neki drugi gas. Ovi nezapaljivi gasovi su bez mirisa i boje, i mnogo bolje izoluju od običnog vazduha.

Ugradnju prozora treba da izvrši dobavljač ili stručno lice. Ukoliko prozor nije pravilno ugrađen, moguće je da između okvira prozora i zida/opeke ostanu šupljine i da se na taj način izgubi sva korist od energetske efikasnosti prozora.

Termoizolacija:

Popraviti ili zamijeniti oštećene, prekinute ili poddimenzionisane instalacione kanale i ispraviti savitljive kanale koji su izlomljeni i zapleteni.

Prozori:

Nekoliko puta dnevno, potrebno je širom otvoriti prozore, na 5 do 10 minuta, kako bi omogućili ulazak svježeg vazduha. Na taj način omogućava se cirkulisanje svježeg vazduha bez hlađenja zidova, što predstavlja bolje rješenje od stalno otvorenih prozora na "kipu".

Ukoliko u prostoriji ima mnogo vlage (kao na primjer poslije tuširanja) potrebno je odmah otvoriti prozore kako bi se spriječilo stvaranje kondenzacije i buđi na zidovima.

Energetski efikasni bojleri

Zagrijavanje vode predstavlja treći najveći trošak energije u domu i iznosi oko 12% od Vašeg ukupnog računa. Ukoliko izaberete odgovarajući bojler, možete da smanjite mjesečne račune za zagrijavanje vode.

Očekujemo da uvijek na raspolaganju imamo toplu vodu (u kupatilu za tuširanje i na lavabou kao i u kuhinji na sudoperi), a često nismo upoznati sa postupkom njenog zagrijavanja. Vodu je moguće zagrijavati pomoću plina, nafte, solarne energije, električne energije ili putem daljinskog grijanja. Najveća količina tople vode, koja se koristi u domaćinstvima u Crnoj Gori, zagrijava se pomoću električne energije.

Vaš put do sigurne štednje.

Bojleri su značajno unaprijeđeni posljednjih godina i današnji modeli su efikasniji. Oni svakog mjeseca ostvaruje uštedu na troškovima za struju. Iz tog razloga ne treba uzimati u obzir početne troškove za kupovinu bojlera – razmislite koliko ćete dugoročno uštedjeti.

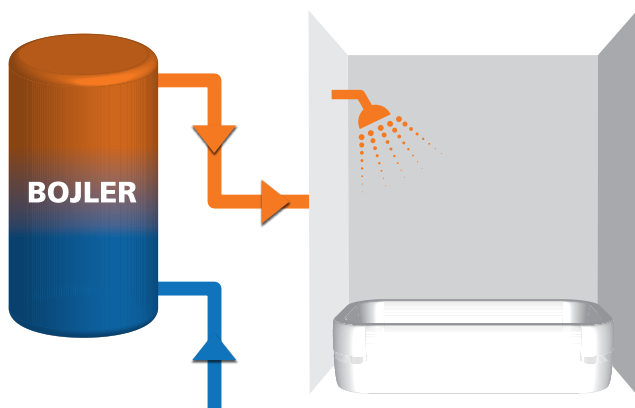
Uštedite čak četiri puta.

Stari i neefikasni bojleri troše i do četiri puta više energije od novih. Stoga, ulaganjem u efikasnije bojlere može umanjiti troškove za struju.

Šta treba znati o energetski efikasnim bojlerima:

Da biste utvrdili da li je novi bojler efikasan, uzmite u obzir sljedeće detalje:

- **Visoko efikasni su samo bojleri klase A i B**
- **Što je bolja unutrašnja izolacija bojlera, tim bolje, jer ona smanjuje gubitak toplote u *standby* stanju.**
- **Bojleri poznatih proizvođača su uglavnom efikasniji od bojlera nepoznatih proizvođača.**

Solarni sistem za zagrijavanje vode

Šta je solarni sistem za zagrijavanje vode?

Korišćenje sunčeve energije za zagrijavanje vode jednostavna je tehnologija koja se decenijama primjenjuje. Solarni bojleri mogu biti velika investicija, jer nude potpuno besplatan i obnovljiv izvor energije za jednog od najvećih potrošača struje u Vašem domu. S obzirom da se izvodljivost i koristi od solarnih bojlera razlikuju u zavisnosti od mjesta gdje živite, na

Topla voda:

- *Najveća mogućnost za uštedu je korišćenje manje tople vode;*
- *Izabrati temperaturu od 45 °C za svakodnevni rad bojlera;*
- *Razmotriti mogućnost ugradnje izolacije u rezervoar za toplu vodu, kao i mogućnost izolacije vodovodnih cijevi koje prolaze kroz djelove koji se ne zagrijavaju;*
- *Ukoliko vam topla voda nije potrebna duži vremenski period, na primjer, ukoliko ste na odmoru, smanjite rad sistema na nivo koji će spriječiti njegovo smrzavanje;*
- *Bolje je tuširati se nego kupati u punoj kadi;*
- *Ugradite tuševe sa niskim protokom, koji koriste i do 60% manje vode u odnosu na obične tuševe;*
- *Popravite slavine iz kojih kaplje voda! Samo jedna kapljica vode u sekundi dovodi do gubitka od oko 20 litara dnevno;*
- *Koristite slavine sa jednom ručicom! Na taj način štedite vrijeme, vodu i energiju.*

Energetski efikasno grijanje

Energetska efikasnost kuće određuje se na osnovu dva faktora: potrebe za grijanjem i sistema za grijanje.

Toplina
Vašeg doma.

Dobra termoizolacija spoljnih zidova, krova i poda, visok stepen termoizolacije prozora i njihova optimalna nepropustljivost na vjetar predstavljaju preduslov za smanjenu potrebu za grijanjem. Ukoliko su zahtjevi za zagrijavanjem kuće manji, koristeće se manje energije.

Većina domaćinstava u hladnijim područjima, kao što je sjeverni dio Crne Gore, zagrijavaju samo jednu ili nekoliko soba u cijeloj kući. Prednost ugradnje sistema centralnog grijanja je u tome što se obezbjeđuje toplota u cijeloj unutrašnjosti objekta.

Ukoliko želite da zagrijavate sve prostorije u Vašoj kući, centralno grijanje (npr. na naftu ili drvo) predstavlja ekološki prihvatljivije rješenje u odnosu na centralno grijanje na električnu energiju ili druge direktne električne uređaje za grijanje.

Šta treba da znate o energetski efikasnom sistemu grijanja:

Postoji nekoliko načina za smanjenje računa za grijanje:

- **Ugradnja novog efikasnog bojlera (zamjena bojlera starijih od 15 godina predstavlja vrlo efikasan način za smanjenje troškova za energiju);**
- **Prelazak na drugu vrstu goriva – zamjena jedne vrste goriva drugom - efikasnijom;**

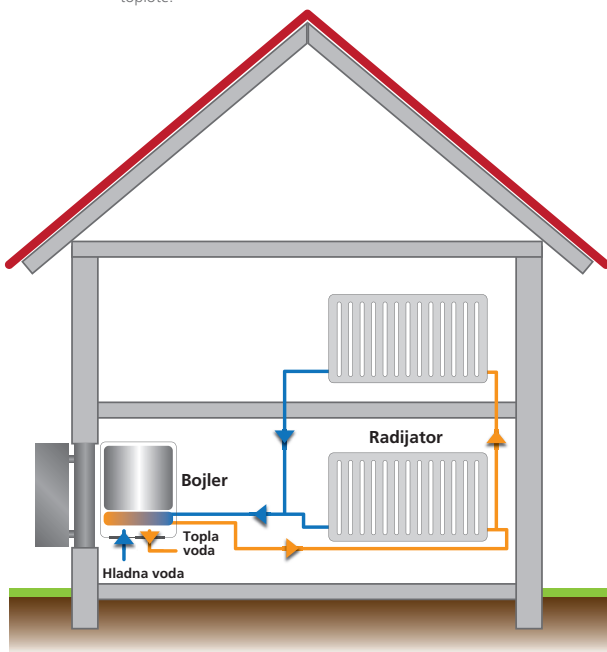
- Zamjena stare rerne (npr. na drva) novom efikasnom rernom;
- Ugradnja sistema centralnog grijanja*;
- Poboljšanje postojećeg sistema centralnog grijanja kotlom na pelete**.

Uštedite čak do 40%

Moderni sistemi bojlera su projektovani tako da budu energetski efikasni i da im je za rad potrebno manje goriva nego starim neefikasnim modelima, što dovodi do minimalnih ušteda energije između 20% i 40% (najefikasniji su kondenzacijski bojleri).

*Ugradnja sistema centralnog grijanja:

Centralno grijanje ili podno grijanje obezbjeđuje zagrijavanje svih prostorija u kući sa jedne centralne tačke. Jezgro sistema predstavlja peč koja funkcioniše na naftu, plin ili električnu energiju. Generalni princip rada sistema centralnog grijanja je jednostavan: voda se zagrijava u peći i razvodnim sistemom prenosi do radijatora. Voda preko radijatora oslobađa zadržanu toplotu u prostoriji a zatim se vraća u kotao gdje se ponovo zagrijava. Cirkulaciona pumpa ubrzava cirkulaciju. Neophodno je da sve cijevi i fitinzi budu dobro izolovani kako bi se izbjegli gubici toplote.

Bojleri na biomasu

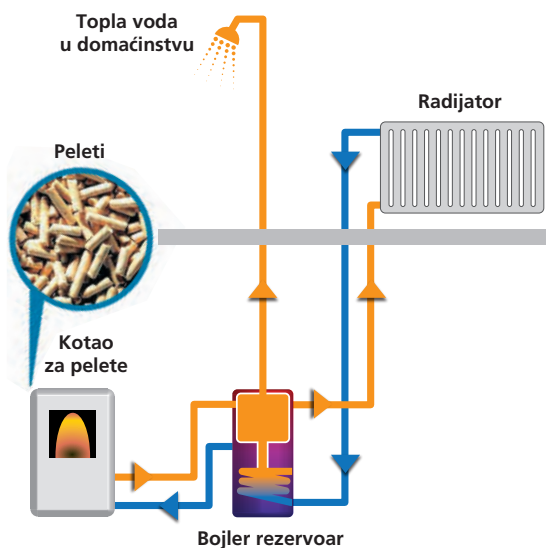
Šta je bojler na biomasu?

Priroda u
Vašem
domu

Bojleri na biomasu funkcionišu po istom principu kao i standardni bojleri, s tim da umjesto sagorijevanja fosilnih goriva i oslobađanja velikih količina CO₂ u atmosferu, ovi bojleri sagorijevaju obnovljive izvore

energije kao što su drvo, drveni peleti, slama i ostala biomasa iz otpada, ili kombinacija različitih goriva od biomase.

Bojlari na biomasu mogu se priključiti na praktično bilo koji postojeći sistem za zagrijavanje prostora i zagrijavanja vode (npr. kao grijanje-podrška solarnim sistemima za zagrijavanje vode).

Sačuvajmo
našu životnu
sredinu.

U poređenju sa standardnim gorivom (npr. nafta) upotreba biomase smanjuje nivo emisija CO₂, jer se smatra da sagorijevanje biomase ne oslobađa CO₂. Zato, ono je ne samo jeftinije (za električnu energiju 20-60% i lož ulje 50%) nego je i čistije rješenje u poređenju sa električnom energijom.

Grijanje:

- *Provjerite da li sva grejna tijela mogu slobodno da oslobađaju toplotu u prostoriju.*
- *Držite preko noći zatvorene spoljne roletne i zaštitne prozorske okvire kako bi se kroz prozore gubila manja količina toplote.*
- *Držite zatvorena vrata prostorija koje se slabije zagrijavaju.*
- *Ispustite vazduh iz sistema – "ozračite" radijatore! Redovno "ozračivanje" poboljšava efikasnost sistema grijanja.*
- *Smanjite toplotu!*
- *Ugradite termostat.*

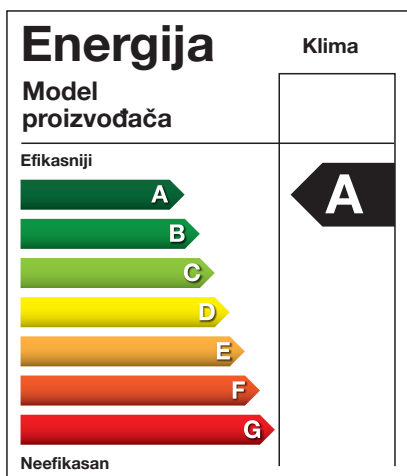
Energetski efikasno hlađenje

Klima uređaji stvaraju ugodnu i hladniju unutrašnju temperaturu u toku ljetnog perioda (međutim, troše mnogo energije). Zato, prije kupovine klima uređaja pažljivo proučite njegove karakteristike.

Razmislite
prije
kupovine.

Klima uređaj prosječne veličine troši u toku jednog mjeseca istu količinu energije kao frižider sa zamrzivačem u toku cijele godine. Njena potrošnja energije predstavlja značajan kriterijum prilikom kupovine. Klima uređaj treba koristiti samo onda kada, po mišljenju korisnika, nijedan drugi metod hlađenja (ili grijanja) nije izvodljiv.

Oznaka EU klasifikuje klima uređaje čiji je kapacitet hlađenja manji od 12 kW. Klima uređaji klase A su najefikasniji, što znači da troše najmanju količinu energije od klima uređaja klase G ili uređaja bez oznake, koji troše veliku količinu energije za isti kapacitet hlađenja, i stoga ih treba zamijeniti.

Efikasni klima uređaji troše i do 50% manje energije u odnosu na standardne modele.

Šta treba znati o klima uređajima:

Savjeti za kupovinu

- Uvijek kupujte energetski efikasan klima uređaj, klase A energetske efikasnosti;
- Prije kupovine izračunajte vaše potrebe za hlađenjem, da ne biste kupili uređaj velikog kapaciteta, koji Vam nije potreban. Nikada sami ne ugrađujte klima uređaje koji sadrže rashladna sredstva na bazi fluora.

Postavljanje klima uređaja

Topao vazduh se podiže gore, a hladni vazduh pada dolje. Topao vazduh ima manju gustinu što ga čini lakšim, te se podiže prema plafonu dok je hladan vazduh teži i pada prema podu. Stoga, klima uređaj treba postaviti na najviši mogući položaj u prostoriji.

Redovno održavanje

Klima uređaje je potrebno redovno održavati svakih dvanaest mjeseci, kako bi se omogućilo njihovo pravilno i efikasno funkcionisanje. Pravilno održavanje produžava vijek trajanja klima uređaja.

Hlađenje:

- *Držite prozorska krila i spoljašnje roletne zatvorene tokom dana, a otvarajte ih noću kako bi se prostorije ohladile.*
- *Koristite klima uređaj u razmacima i samo onda kada je potrebno.*
- *Ne dozvoljavajte da klima uređaj radi punim kapacitetom ili da ostvaruje ekstremno niske temperature.*
- *Uključujte izvore toplote u kući, kao što su lampe ili kompjuteri, samo onda kada je stvarno potrebno.*
- *Čistite spirale klima uređaja!*

Uslovi za dodjelu stambenog kredita za poboljšanje energetske efikasnosti

Osnovne informacije

Preiod otplate: do 82 mjeseca

Kamatna stopa: 8%

Realizacija: prenos sredstava na račun prodavca
Jednostavna i brza procedura odobravanja.

Kada donesete odluku da koristite kredit NLB Montenegrobanke, imajte na umu da:

- **U trenutku podnošenja zahtjeva morate biti najmanje 6 mjeseci u radnom odnosu na neodređeno vrijeme;**
- **Visina Vaše mjesečne obaveze ne smije biti veća od 30% Vaših redovnih mjesečnih primanja, umanjenih za postojeće kreditne obaveze.**

Ostale mjere

Osim navedenih mjera za smanjenje utroška energije, NLB Montenegrobanka finansira i druge mjere, za investicije koje će dovesti do najmanje 20% uštede energije. Zahtjev klijenta za finansiranje mjera za poboljšanje energetske efikasnosti i korišćenje obnovljivih izvora energije smatraće se prihvatljivim nakon što klijent dostavi mišljenje inženjera ili proračun uštede energije od najmanje 20% (u kWh na godišnjem nivou).

Donesite
pravu
odluku!

Da li su Vam potrebne dodatne informacije?

Naši komercijalisti su Vam na raspolganju u svim NLB Filijalama, gdje zajedno sa njima možete da se odlučite za visinu kredita, zavisno od Vaših želja, potreba i finansijskih mogućnosti. Više informacija i tačan informativni obračun, možete dobiti i na našoj stranici **www.nlb.me**.

NLB **Montenegrobanka**

NLB Montenegrobanka a.d. Podgorica

Stanka Dragojevića 46
81 000 Podgorica

T: + 382 20 402 000
F: + 382 20 402 038
E: info@montenegro-banka.com
www.nlb.me